

ประกาศสภาวิศวกร

ที่ ๘๕/๒๕๖๘

เรื่อง การใช้คู่มือแนวทางปฏิบัติการออกใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร
และการขึ้นบัญชีผู้ชำนาญการพิเศษ

เพื่อให้การปฏิบัติงานตามข้อบังคับสภาวิศวกร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพ
วิศวกรรมควบคุม ระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นไปด้วยความถูกต้อง สม่าเสมอ โปร่งใส
และเป็นธรรม สภาวิศวกรจึงได้จัดทำคู่มือขั้นตอน หลักเกณฑ์ และวิธีการในการออกใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกร
และระดับวุฒิวิศวกร รวมทั้งการขึ้นบัญชีผู้ชำนาญการพิเศษ เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานและเจ้าหน้าที่ของสภาวิศวกรใช้เป็นแนวทาง
ในการปฏิบัติงาน ตามรายละเอียดที่แนบท้ายประกาศนี้

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

(นายกิตติพงษ์ วีระโพธิ์ประสิทธิ์)

นายกสภาวิศวกร

เอกสารแนบท้าย

ประกาศสภาวิศวกร

ที่ ๘๕/๒๕๖๘

เรื่อง การใช้คู่มือแนวทางปฏิบัติการออกใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร
และการขึ้นบัญชีผู้ชำนาญการพิเศษ

คู่มือแนวทางปฏิบัติการออกใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร
และการขึ้นบัญชีผู้ชำนาญการพิเศษ

**ขั้นตอนและหลักเกณฑ์วิธีการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม
ระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร**

1. การยื่นคำขอรับใบอนุญาต

ผู้ยื่นคำขอที่มีคุณสมบัติครบถ้วนยื่นคำขอ (แบบ COE 02 – 01) พร้อมรูปถ่ายและลงลายมือชื่อ โดยมีเอกสารประกอบการยื่นคำขอตามวิธีปฏิบัติงาน การตรวจความถูกต้องครบถ้วนของเอกสาร (WI 02 – 01)

2. การตรวจสอบความครบถ้วนถูกต้องของคำขอ

เจ้าหน้าที่สภาวิศวกรที่ได้รับมอบหมายตรวจสอบความครบถ้วนของคุณสมบัติคำขอและเอกสารที่ยื่นพร้อมตรวจสอบความถูกต้องของประวัติการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมในสาขาที่ยื่นคำขอ บัญชีแสดงผลงานและปริมาณงาน แบบรายการคำแถลงความสามารถประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม และรายงานผลงานวิศวกรรมดีเด่นตามวิธีปฏิบัติงาน การตรวจความถูกต้องครบถ้วนของเอกสาร (WI 02 – 01)

กรณีเอกสารถูกต้องครบถ้วนให้เสนอเรื่องต่อประธานอนุกรรมการหรือผู้ที่ประธานอนุกรรมการมอบหมายเพื่อมอบหมายผู้ตรวจผลงานและปริมาณงาน

กรณีเอกสารไม่ถูกต้องครบถ้วนให้แจ้งให้ผู้ยื่นแก้ไขหรือเพิ่มเติมเอกสารภายใน 15 วัน หากแก้ไขถูกต้องครบถ้วนภายในกำหนดแล้วให้เสนอเรื่องต่อประธานอนุกรรมการหรือผู้ที่ประธานอนุกรรมการมอบหมายเพื่อมอบหมายผู้ตรวจผลงานและปริมาณงาน แต่ถ้าไม่แก้ไขเพิ่มเติมคำขอหรือไม่ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ดำเนินการคืนคำขอรับใบอนุญาต

3. การพิจารณาผลงานและปริมาณงาน

ประธานอนุกรรมการหรือผู้ที่ประธานอนุกรรมการมอบหมาย มอบหมายให้ผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมเป็นผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงาน โดยพิจารณาความเพียงพอของผลงานในบัญชีแสดงผลงานและปริมาณงาน และผลงานดีเด่นมีการใช้ความรู้ทางวิศวกรรมในสาขานั้น ๆ และมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับกรอบความสามารถในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรม (Competency Framework) เป็นการถ่วงถ่วงเบื้องต้นว่าผลงานเพียงพอที่จะให้ผู้ขอเข้าทดสอบความรู้ในขั้นตอนต่อไป

คุณสมบัติ กระบวนการคัดเลือกและการพัฒนาผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานเป็นไปตามวิธีปฏิบัติงาน การขึ้นบัญชีผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงาน และทดสอบความรู้ (WI 02 – 04)

การพิจารณาผลงานและปริมาณงานเป็นไปตามวิธีปฏิบัติ การพิจารณาผลงานและปริมาณงาน (WI 02 – 02)

ผลการพิจารณาจะถูกนำเสนอไปยังคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณามีมติให้ “ผ่าน” หรือ “แก้ไข” หรือ “ไม่ผ่าน”

กรณีผลการพิจารณา “ผ่าน” ดำเนินการนัดหมายทดสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ

กรณีผลการพิจารณา “แก้ไข” ให้แจ้งผู้ขอดำเนินการภายใน 60 วัน โดยสามารถขยายระยะเวลาได้ 1 ครั้ง ระยะเวลาไม่เกิน 30 วัน กรณีไม่แก้ไขเพิ่มเติมผลงานหรือไม่ส่งผลงานเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนดให้ดำเนินการคืนคำขอรับใบอนุญาต

กรณีผลการพิจารณา “ไม่ผ่าน” ให้แจ้งผลการตรวจไม่รับรองบัญชีแสดงผลงานและปริมาณงานให้ผู้ยื่นคำขอทราบเพื่อพัฒนาปรับปรุงต่อไป

4. การทดสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ

การทดสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพให้กระทำโดยวิธีการสอบสัมภาษณ์

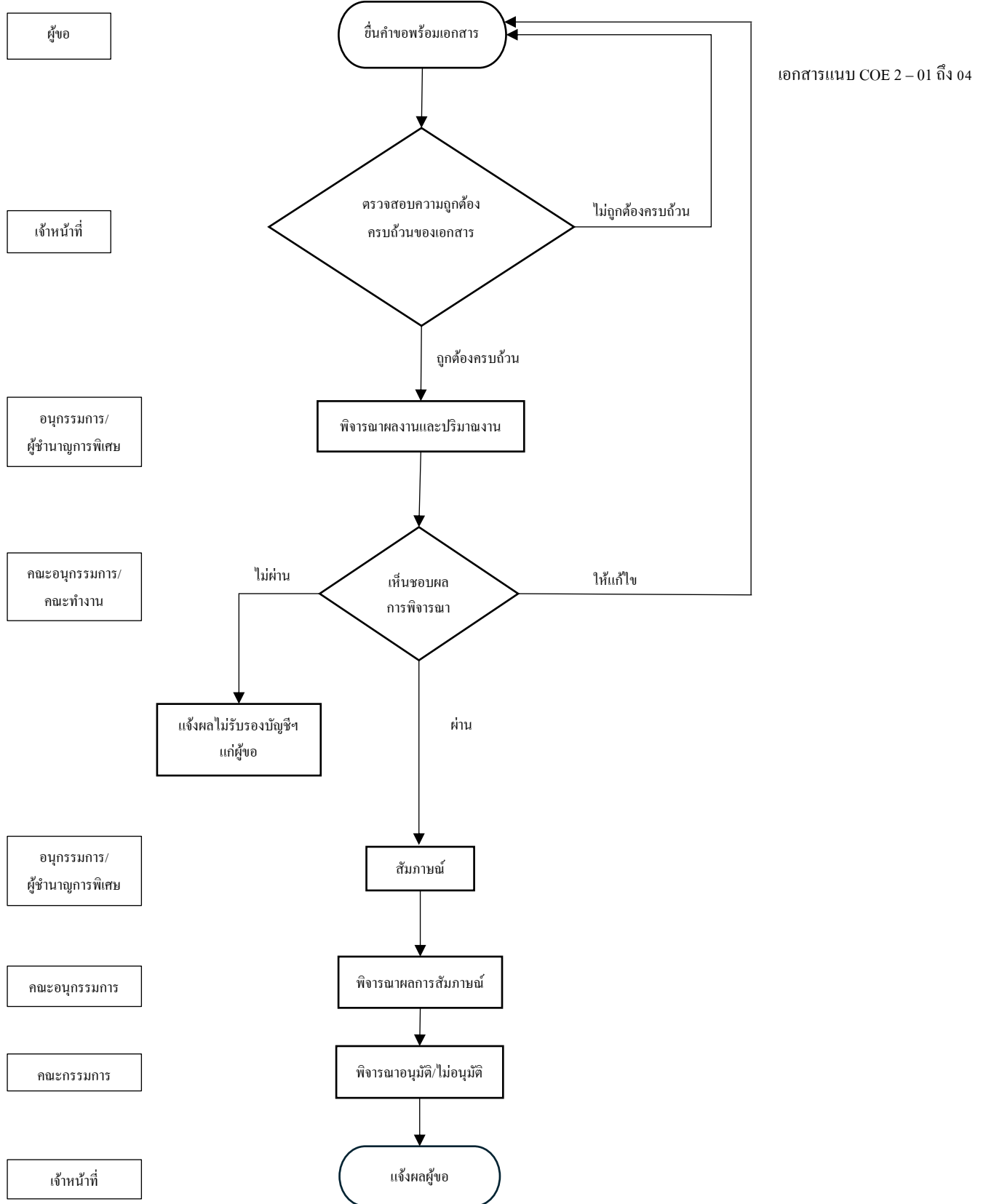
ประธานอนุกรรมการหรืออนุกรรมการหรือผู้ชำนาญการพิเศษที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานในการสอบสัมภาษณ์และผู้สอบสัมภาษณ์อีก 2 คน ที่มีคุณสมบัติและผ่านกระบวนการคัดเลือกตามวิธีปฏิบัติงาน การขึ้นบัญชีผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานและทดสอบความรู้ (WI 02 – 04) และมีความรู้ความสามารถในสาขาที่ผู้ยื่นขอเชี่ยวชาญและหรือมีความเชี่ยวชาญในประเภทงานที่เกี่ยวข้องกับผลงานของผู้ขอ รวมผู้สอบสัมภาษณ์จำนวน 3 คน

การสอบสัมภาษณ์จะพิจารณาตามกรอบความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม 4 ด้าน 13 หัวข้อย่อย โดยพิจารณาว่าผู้เข้าสอบมีขีดความสามารถในหัวข้อนั้น ๆ ในระดับที่ต้องการของสามัญวิศวกรหรือวุฒิวิศวกร โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์

การสอบสัมภาษณ์ให้วินิจฉัยเพียงว่าผู้ขอรับใบอนุญาต “ผ่าน” หรือ “ไม่ผ่าน” วิธีปฏิบัติในการสอบสัมภาษณ์และการบันทึกผลการสัมภาษณ์ในระบบเป็นไปตามวิธีปฏิบัติงานการทดสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ (WI 02 – 03)

ผลการสอบสัมภาษณ์จะถูกนำเสนอคณะอนุกรรมการฯ เพื่อพิจารณาเห็นชอบและเสนอคณะกรรมการสภาวิศวกรเพื่อพิจารณาอนุมัติหรือปฏิเสธคำขอ

แผนผังขั้นตอนการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม
ระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร

วิธีปฏิบัติงานการตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสาร

1. ตรวจสอบคุณสมบัติผู้ขอ

1.1 ระดับสามัญวิศวกร

- (1) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตระดับภาคีวิศวกรไม่น้อยกว่า 3 ปี และได้รับการเสริมสร้างประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพตามกรอบความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม
- (2) ได้รับหน่วยความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 150 หน่วย

1.2 ระดับวุฒิวิศวกร

- (1) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกรไม่น้อยกว่า 5 ปี และได้รับการเสริมสร้างประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพตามกรอบความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม
- (2) ได้รับหน่วยความรู้ที่ได้รับจากการพัฒนาวิชาชีพต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 150 หน่วย

2. ตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารที่ยื่น

- 2.1 ประวัติการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมในสาขาที่ยื่นคำขอ (แบบ COE 02-02)
- 2.2 บัญชีแสดงผลงานและปริมาณงาน (แบบ COE 02-03)
- 2.3 แบบรายการคำแถลงความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม (แบบ COE 02-04)
- 2.4 รายงานผลงานวิศวกรรมดีเด่น จำนวนไม่น้อยกว่า 2 เรื่อง แต่ไม่เกิน 5 เรื่อง
- 2.5 หนังสือรับรองการทำงาน กรณีใช้ผลงานในต่างประเทศเป็นผลงานดีเด่น
- 2.6 เอกสารเพิ่มเติม (ถ้ามี)

3. ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร

3.1 ประวัติการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมในสาขาที่ยื่นคำขอ ต้องมีข้อมูลดังนี้

- (1) จำนวนระยะเวลาการประกอบวิชาชีพ (เริ่มต้น – แล้วเสร็จ) ในแต่ละโครงการ
- (2) ชื่อโครงการ สถานที่ทำงาน และตำแหน่งหน้าที่รับผิดชอบ
- (3) ลักษณะงานที่ทำ ความรับผิดชอบ และการปฏิบัติงาน

3.2 บัญชีแสดงผลงานและปริมาณงาน ต้องมีข้อมูลดังนี้

- (1) ระบุลักษณะงานที่ปฏิบัติและขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นไปตามกฎกระทรวงกำหนดสาขาวิชาชีพวิศวกรรมและวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม พ.ศ. 2565
- (2) มีผู้รับรองผลงานตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

3.3 แบบรายการค่าแสดงความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

- (1) ตรวจสอบการระบุรายละเอียดการนำเสนอผลงานและระบุเลขที่หน้าของเอกสารอ้างอิง สอดคล้องกับผลงานดีเด่นให้ครบถ้วน

3.4 รายงานผลงานวิศวกรรมดีเด่น

- (1) ระบุชื่อโครงการดีเด่นและการอ้างอิงลำดับของโครงการดีเด่นตามบัญชีแสดงผลงานและปริมาณงาน หรือไม่
- (2) สารบัญของรายงานผลงานวิศวกรรมดีเด่น อย่างน้อยต้องมีหัวข้อตามคำแนะนำ

วิธีปฏิบัติงาน การพิจารณาผลงานและปริมาณงาน

การพิจารณาผลงานและปริมาณงานเป็นการพิจารณาความเพียงพอและความสอดคล้องกับกรอบความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม (Competency Framework) การพิจารณาคุณภาพผลงานจะอยู่ในขั้นตอนการทดสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพที่จะพิจารณาว่าผลงานและการนำเสนอสามารถอธิบายงานและประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพ

1. การพิจารณาบัญชีแสดงผลงานและปริมาณงาน

- (1) ผลงานไม่เกินขอบเขตระดับภาคีวิศวกร (กรณีขอใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกร) หรือขอบเขตระดับสามัญวิศวกร (กรณีขอใบอนุญาตระดับวุฒิวิศวกร) ยกเว้นอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลการประกอบวิชาชีพของผู้ได้รับใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกรหรือระดับวุฒิวิศวกร ตามลำดับ
- (2) มีผลงานเพียงพอที่แสดงว่า มีประสบการณ์เพียงพอต่อการเลื่อนระดับ

2. การพิจารณาผลงานวิศวกรรมดีเด่น

- (1) ผลงานวิศวกรรมดีเด่น จำนวน 2 – 5 เรื่อง
- (2) ต้องมีส่วนร่วมในผลงานวิศวกรรมดีเด่นแต่ละเรื่องอย่างชัดเจน
- (3) ผลงานวิศวกรรมดีเด่นครอบคลุมประเด็นปัญหา โครงการหรือกิจกรรม ที่สามารถส่งผลต่อการดำเนินการขององค์กร หรือต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญ โดยต้องใช้ความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมในสาขานั้น ๆ ไปดำเนินการ
- (4) ผลงานแต่ละผลงานต้องแสดงการใช้ความรู้ความสามารถหรือลักษณะปัญหาที่แตกต่างกัน
- (5) ผลงานควรแสดงให้เห็นการใช้ความรู้ความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามระดับความสามารถของใบอนุญาตที่ยื่นคำขอ อย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้
 - (ก) ความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้หลักการทางวิศวกรรมและเทคโนโลยี
 - (ข) ความรู้ความเข้าใจในกรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและการประกอบวิชาชีพตามกรอบของกฎหมาย
 - (ค) การกำหนดประเด็นปัญหาที่จะนำความรู้ความสามารถทางวิชาชีพวิศวกรรมไปดำเนินการ มีการสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อนและระบุสาเหตุของปัญหา
 - (ง) การออกแบบและแก้ไขปัญหามทางวิศวกรรม อธิบายทางเลือก และการประเมินผลทางเลือก
 - (จ) การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของงานวิศวกรรมที่ซับซ้อน พร้อมนำผลประเมินไปปรับปรุงแก้ไข
 - (ฉ) การวินิจฉัยทางเลือกในการแก้ปัญหามทางวิศวกรรมที่ซับซ้อนได้อย่างเหมาะสม มีการระบุผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น
 - (ช) การบริหารจัดการและบทบาทในกระบวนการตัดสินใจ

(ข) การตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม และการบริหารจัดการผลกระทบดังกล่าว และหรือการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3. การพิจารณาคำแถลงความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

- (1) ต้องระบุว่า มีหรือไม่มีความสามารถในแต่ละข้อของกรอบความสามารถในการประกอบวิชาชีพควบคุมทั้ง 13 หัวข้อ
- (2) กรณีระบุว่า มีความสามารถให้ชี้แจงให้เห็นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยอาจอธิบายเชื่อมโยงไปยังผลงานวิศวกรรมดีเด่น หรือกล่าวอ้างข้อมูล/หลักฐานอื่นประกอบก็ได้
- (3) ต้องมีการชี้แจงว่ามีความสามารถไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของหัวข้อย่อยในแต่ละหมวด จึงจะถือว่าผ่าน หากไม่ระบุว่ามีความสามารถหรือชี้แจงความสามารถให้เห็นไม่ชัดเจน หรือไม่แสดงหลักฐานเชิงประจักษ์รวมกันเกินกว่าร้อยละ 50 ของหัวข้อย่อยในแต่ละหมวด ถือว่าต้องปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง
- (4) กรณีคำแถลงความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ผ่านตามเกณฑ์ แต่มีบางหัวข้อย่อยที่ผู้พิจารณาประสงค์จะได้รายละเอียดที่ชัดเจนเพิ่มเติม อาจกำหนดเป็นเงื่อนไขให้ผู้ขอเตรียมข้อมูลเพิ่มเติมมาชี้แจงในการสอบสัมภาษณ์

วิธีปฏิบัติงาน การทดสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ

1. ผู้สอบสัมภาษณ์จะต้องศึกษาผลงานและปริมาณงาน ผลงานวิศวกรรมดีเด่นและคำแถลงความสามารถ ก่อนการสัมภาษณ์
2. เมื่อผู้เข้ารับการสอบสัมภาษณ์นำเสนอผลงานแล้ว ผู้สอบสัมภาษณ์จะพิจารณาว่าผลงานที่นำเสนอ แสดงความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพตามกรอบความสามารถการประกอบวิชาชีพ วิศวกรรมควบคุมทั้ง 4 ด้าน 13 หัวข้อหรือไม่ หากยังมีข้อสงสัยให้ซักถามหรือให้แสดงข้อมูลเพิ่มเติม
3. ผู้สอบสัมภาษณ์แต่ละคนจะบันทึกผลการสอบสัมภาษณ์ในระบบ COE Service ผลการประเมินแต่ละ หัวข้อจะผ่านเมื่อผู้สอบสัมภาษณ์ 2 ใน 3 ประเมินว่าผ่าน
4. ผู้เข้าสอบสัมภาษณ์จะต้องผ่านการประเมินทุกกรอบความสามารถ โดยแต่ละกรอบความสามารถ ต้องผ่านการประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของหัวข้อในกรอบความสามารถนั้น จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ
5. ประธานผู้สอบสัมภาษณ์ บันทึกผลการสอบสัมภาษณ์ในระบบ COE Service พร้อมบันทึกความเห็น เกี่ยวกับข้อดี ข้อเสีย ข้อวิตกกังวล และข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงต่อผู้เข้าสอบ แล้วเสนอผลการสอบ ให้คณะกรรมการรับรองก่อนเสนอคณะกรรมการสภาวิศวกรพิจารณาต่อไป

วิธีปฏิบัติงาน การขึ้นบัญชีผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานและทดสอบความรู้

1. คุณสมบัติผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานและทดสอบความรู้

ผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานและทดสอบความรู้ของผู้ขอรับใบอนุญาตฯ ระดับสามัญวิศวกร ต้องได้รับใบอนุญาตฯ ระดับสามัญวิศวกร ไม่น้อยกว่า 7 ปี หรือได้รับใบอนุญาตฯ ระดับวุฒิวิศวกร ไม่น้อยกว่า 2 ปี

ผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานและทดสอบความรู้ของผู้ขอรับใบอนุญาตฯ ระดับวุฒิวิศวกร ต้องได้รับใบอนุญาตฯ ระดับวุฒิวิศวกร ไม่น้อยกว่า 2 ปี

ทั้งนี้ ผู้พิจารณาผลงานทั้งสองระดับจะต้องมีคุณสมบัติอย่างน้อย ดังนี้

- (1) เป็นผู้มีทักษะ ความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ด้านการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ที่สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญของผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต
- (2) เป็นผู้มีความคิดที่ดีต่อการส่งเสริมวิชาชีพวิศวกรรมและการพัฒนาความสามารถ ในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม
- (3) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียกับผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต

2. การขึ้นบัญชีและการเตรียมความพร้อมให้กับผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานและทดสอบความรู้

- 2.1 สภาวิศวกรออกประกาศแต่งตั้งคณะกรรมการสาขาต่าง ๆ และประกาศรายชื่อผู้ชำนาญการพิเศษ ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ของสภาวิศวกร
- 2.2 จัดทำคู่มือการพิจารณาผลงานและทดสอบความรู้สำหรับผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานและผู้ทำ หน้าที่สอบสัมภาษณ์ (แบบ COE 02-05)
- 2.3 อบรมผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงาน และผู้ทำหน้าที่สอบสัมภาษณ์ ตามหลักสูตรที่สภาวิศวกร กำหนด (แบบ COE 02-06)

3. กระบวนการขึ้นบัญชีผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานและทดสอบความรู้

- 3.1 ดำเนินการเตรียมความพร้อมให้กับผู้ได้รับการแต่งตั้งตามประกาศในข้อ 2.1
- 3.2 รวบรวมรายชื่อผู้ผ่านการเตรียมความพร้อม จัดทำเป็นบัญชีผู้จะได้รับการมอบหมายให้เป็น ผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานและทดสอบความรู้ โดยแยกกลุ่มตามสาขาย่อย (sub-disciplines) พร้อมระบุสถานภาพการได้รับการทบทวนเตรียมความพร้อมประจำปี

4. การทบทวนเตรียมความพร้อม

ให้มีการทบทวนกฎระเบียบ และวิธีปฏิบัติงานให้กับผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงาน และผู้ทำหน้าที่สอบสัมภาษณ์อย่างต่อเนื่อง

คู่มือการขึ้นบัญชีและการเตรียมความพร้อม ให้กับผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานและทดสอบความรู้

1. วัตถุประสงค์

คู่มือฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการขึ้นบัญชีผู้ชำนาญการพิเศษของสภากาฬนาครให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และเป็นธรรม รวมทั้งเพื่อรักษามาตรฐานการปฏิบัติงานในการพิจารณาผลงานและทดสอบความรู้ของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ระดับสามัญวิศวกร และระดับวุฒิวิศวกร ให้เป็นไปตามกรอบความสามารถในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

2. ขอบเขตการใช้งาน

คู่มือนี้ครอบคลุมกระบวนการขึ้นบัญชีผู้ชำนาญการพิเศษที่จะทำหน้าที่เป็นผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงาน และผู้ทำหน้าที่ในการทดสอบความรู้ด้วยวิธีสอบสัมภาษณ์ ของผู้ขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร ภายใต้ข้อบังคับสภากาฬนาคร ว่าด้วยการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. 2565 และระเบียบคณะกรรมการสภากาฬนาคร ว่าด้วยการทดสอบความรู้ความชำนาญระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร พ.ศ. 2567

3. หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ชำนาญการพิเศษ

3.1 การพิจารณาผลงานและปริมาณงาน

เป็นผู้ตรวจประเมินความเพียงพอของผลงานในบัญชีแสดงผลงานและปริมาณงาน และรายงานผลงานวิศวกรรมดีเด่นของผู้ยื่นคำขอ ว่ามีการใช้ความรู้ทางวิศวกรรมในสาขานั้น ๆ และมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกับกรอบความสามารถในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ซึ่งเป็นการถ่วงดุลเบื้องต้นก่อนเสนอคณะกรรมการรับรองบัญชีแสดงผลงานและปริมาณงาน เพื่อให้ผู้ยื่นคำขอมีสิทธิเข้าทดสอบความรู้ในขั้นตอนต่อไป

การพิจารณาผลงานและปริมาณงานเป็นการพิจารณาความเพียงพอและความสอดคล้องกับกรอบความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม (การพิจารณาคุณภาพผลงานจะอยู่ในขั้นตอนการทดสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพที่จะพิจารณาว่าผลงานและการนำเสนอสามารถอธิบายงานและประสบการณ์ในการประกอบวิชาชีพ) ดังนี้

(1) การพิจารณาบัญชีแสดงผลงานและปริมาณงาน

1) ผลงานไม่เกินขอบเขตระดับภาคีวิศวกร (กรณีขอใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกร) หรือขอบเขตระดับสามัญวิศวกร (กรณีขอใบอนุญาตระดับวุฒิวิศวกร) ยกเว้นอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลการประกอบวิชาชีพของผู้ได้รับใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกรหรือระดับวุฒิวิศวกร ตามลำดับ

2) มีผลงานเพียงพอที่แสดงว่า มีประสบการณ์เพียงพอต่อการเลื่อนระดับ

(2) การพิจารณาผลงานวิศวกรรมดีเด่น

1) ผลงานวิศวกรรมดีเด่น จำนวน 2-5 เรื่อง

2) ต้องมีส่วนร่วมในผลงานวิศวกรรมดีเด่นแต่ละเรื่องอย่างชัดเจน

3) ผลงานวิศวกรรมดีเด่นครอบคลุมประเด็นปัญหา โครงการหรือกิจกรรม ที่สามารถส่งผลต่อการดำเนินการขององค์กร หรือต่อสังคมอย่างมีนัยสำคัญ โดยต้องใช้ความรู้และประสบการณ์ในวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมในสาขานั้น ๆ ไปดำเนินการ

4) ผลงานแต่ละผลงานต้องแสดงการใช้ความรู้ความสามารถหรือลักษณะปัญหาที่แตกต่างกัน

5) ผลงานควรแสดงให้เห็นการใช้ความรู้ความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมตามระดับความสามารถของใบอนุญาตที่ยื่นคำขอ อย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

5.1) ความรู้ความเข้าใจและการประยุกต์ใช้หลักการทางวิศวกรรมและเทคโนโลยี

5.2) ความรู้ความเข้าใจในกรอบกฎหมายที่เกี่ยวข้องและการประกอบวิชาชีพตามกรอบของกฎหมาย

5.3) การกำหนดประเด็นปัญหาที่จะนำความรู้ความสามารถทางวิชาชีพวิศวกรรมไปดำเนินการ

5.4) มีการสืบค้นข้อมูล วิเคราะห์ปัญหาที่ซับซ้อนและระบุสาเหตุของปัญหา

5.5) การออกแบบและแก้ไขปัญหาวิศวกรรม อธิบายทางเลือก และการประเมินผลทางเลือก การประเมินผลลัพธ์และผลกระทบของงานวิศวกรรมที่ซับซ้อน พร้อมนำผลประเมินไปปรับปรุงแก้ไข

5.6) การวินิจฉัยทางเลือกในการแก้ปัญหาวิศวกรรมที่ซับซ้อนได้อย่างเหมาะสม มีการระบุผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้น

5.7) การบริหารจัดการและบทบาทในกระบวนการตัดสินใจ

5.8) การตระหนักถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม และการบริหารจัดการผลกระทบดังกล่าว และหรือการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(3) การพิจารณาคำแถลงความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

- 1) ต้องระบุว่า มีหรือไม่มีความสามารถในแต่ละข้อของกรอบความสามารถในการประกอบวิชาชีพควบคุมทั้ง 13 หัวข้อ
- 2) กรณีระบุว่า มีความสามารถให้ชี้แจงให้เห็นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยอาจอธิบายเชื่อมโยงไปยังผลงานวิศวกรรมดีเด่น หรือกล่าวอ้างข้อมูล/หลักฐานอื่นประกอบก็ได้
- 3) ต้องมีการชี้แจงว่ามีความสามารถไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของหัวข้อย่อยในแต่ละหมวด จึงจะถือว่าผ่าน หากไม่ระบุว่ามีความสามารถหรือชี้แจงความสามารถให้เห็นไม่ชัดเจน หรือไม่แสดงหลักฐานเชิงประจักษ์รวมกันเกินกว่าร้อยละ 50 ของหัวข้อย่อยในแต่ละหมวด ถือว่าต้องปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้อง
- 4) กรณีคำแถลงความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ผ่านตามเกณฑ์ แต่มีบางหัวข้อย่อยที่ผู้พิจารณาประสงค์จะได้รายละเอียดที่ชัดเจนเพิ่มเติม อาจกำหนดเป็นเงื่อนไขให้ผู้ขอเตรียมข้อมูลเพิ่มเติมมาชี้แจงในการสอบสัมภาษณ์

3.2 การทดสอบความรู้ด้วยวิธีสอบสัมภาษณ์

ประธานอนุกรรมการจะเป็นผู้มอบหมายผู้ชำนาญการพิเศษในการสอบสัมภาษณ์แต่ละครั้ง เพื่อปฏิบัติหน้าที่เป็นประธานกรรมการสอบสัมภาษณ์หรือกรรมการสอบสัมภาษณ์ (แล้วแต่กรณี) ร่วมกับการสอบสัมภาษณ์อื่น ๆ อีก 2 คน เพื่อพิจารณาความรู้ในประสบการณ์และความสามารถของผู้สอบสัมภาษณ์ว่ามีขีดความสามารถในหัวข้อนั้น ๆ ในระดับที่ต้องการของสามัญวิศวกรหรือวุฒิวิศวกร ตามกรอบความสามารถในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

วิธีปฏิบัติงานการทดสอบความรู้ด้วยวิธีสอบสัมภาษณ์

- (1) กรรมการผู้สอบสัมภาษณ์จะต้องศึกษาผลงานและปริมาณงาน ผลงานวิศวกรรมดีเด่นและคำแถลงความสามารถก่อนการสัมภาษณ์
- (2) เมื่อผู้เข้ารับการสอบสัมภาษณ์นำเสนอผลงานแล้ว กรรมการผู้สอบสัมภาษณ์จะพิจารณาว่าผลงานที่นำเสนอแสดงความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพตามกรอบความสามารถการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมทั้ง 4 ด้าน 13 หัวข้อหรือไม่ หากยังมีข้อสงสัยให้ซักถามหรือให้แสดงข้อมูลเพิ่มเติม
- (3) กรรมการผู้สอบสัมภาษณ์แต่ละคนจะบันทึกผลการสอบสัมภาษณ์ในระบบ COE Service ผลการประเมินแต่ละหัวข้อจะผ่านเมื่อผู้สอบสัมภาษณ์ 2 ใน 3 ประเมินว่าผ่าน
- (4) ผู้เข้าสอบสัมภาษณ์จะต้องผ่านการประเมินทุกกรอบความสามารถ โดยแต่ละกรอบความสามารถต้องผ่านการประเมินไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของหัวข้อในกรอบความสามารถนั้น จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพ

(5) ประธานผู้สอบสัมภาษณ์ บันทึกผลการสอบสัมภาษณ์ในระบบ COE Service พร้อมบันทึกความเห็นเกี่ยวกับข้อดี ข้อเสีย ข้อวิตกกังวล และข้อเสนอแนะให้ปรับปรุงต่อผู้เข้าสอบ แล้วเสนอผลการสอบให้คณะกรรมการรับรองก่อนเสนอคณะกรรมการสภาวิศวกรพิจารณาต่อไป

3.3 การมอบหมายให้ผู้ชำนาญการพิเศษ

การมอบหมายผู้ชำนาญการพิเศษดำเนินการตาม 3.1 และ 3.2 จะพิจารณาจากสาขาและความรู้ความชำนาญจากผลงานของผู้ยื่นคำขอใบอนุญาต หลักความเป็นกลางไม่มีส่วนได้เสีย รวมถึงขอบเขตระดับใบอนุญาตของผู้ชำนาญการพิเศษดังนี้

(1) คำขอใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกร อาจเป็นผู้ชำนาญการพิเศษที่ได้รับใบอนุญาตระดับสามัญวิศวกรหรือระดับวุฒิวิศวกรก็ได้

(2) คำขอใบอนุญาตระดับวุฒิวิศวกร ต้องเป็นผู้ชำนาญการพิเศษที่ได้รับใบอนุญาตระดับวุฒิวิศวกรเท่านั้น

4. คุณสมบัติของผู้ชำนาญการพิเศษ

(1) เป็นผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ระดับสามัญวิศวกรมาแล้วไม่น้อยกว่า 7 ปี หรือระดับวุฒิวิศวกรไม่น้อยกว่า 2 ปี

(2) เป็นผู้ที่ได้รับการอบรมและผ่านการทดสอบประเมินผลเป็นผู้ชำนาญการพิเศษของสภาวิศวกร

(3) เป็นผู้ที่มีทัศนคติที่ดีต่อการส่งเสริมวิชาชีพวิศวกรรมและการพัฒนาความสามารถในการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

(4) เป็นผู้ที่มีทักษะ ความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ด้านการประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุมที่สอดคล้องกับความเชี่ยวชาญของผู้ยื่นคำขอรับใบอนุญาต

(5) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างการขาดต่ออายุใบอนุญาต ถูกพักใช้ หรือเพิกถอนใบอนุญาต

(6) ไม่เป็นผู้เคยถูกเพิกถอนการขึ้นบัญชีอันเนื่องมาจากสาเหตุมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีพฤติกรรมที่ไม่สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่

5. การอบรมและการทดสอบประเมินผล

5.1 การอบรม

(1) หลักสูตรอบรม มีเนื้อหาอย่างน้อยประกอบด้วยดังนี้

- 1) การประกอบวิชาชีพวิศวกรรมข้ามชาติภายใต้กรอบความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างประเทศ
- 2) กฎระเบียบและหลักเกณฑ์การออกใบอนุญาต ระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร
- 3) แนวทางการตรวจประเมินผลงาน การสอบสัมภาษณ์และประเมินผลการสอบสัมภาษณ์

(2) หัวข้อการอบรมตาม 5.1 (1) 1) และ 2) สภาวิศวกรอาจจัดในรูปแบบ Video on Demand ส่วนหัวข้อการอบรมตาม 5.1 (1) 3) อาจจัดในรูปแบบ Onsite หรือ Online หรือ Onsite & Online ตามที่กำหนดในแต่ละครั้ง ทั้งนี้ จำนวนครั้งในการจัดอบรมในแต่ละรอบ ให้พึงยึดถือประโยชน์ของสภาวิศวกรในการขึ้นบัญชีและการเตรียมความพร้อมให้กับผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานและทดสอบความรู้ เป็นสำคัญ

(3) ผู้ขึ้นบัญชีต้องต้องเข้ารับการอบรมทุกหัวข้อที่มีการอบรม จึงจะมีสิทธิเข้ารับการทดสอบหลังการอบรม

5.2 แบบทดสอบความเข้าใจหลังการอบรม

- (1) เนื้อหาของการทดสอบครอบคลุมตามหัวข้ออบรม
- (2) แบบทดสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก (มีคำตอบที่ถูกเพียงข้อเดียว)
- (3) จำนวนข้อสอบ 15 ข้อ ข้อละ 1 คะแนน
- (4) ระยะเวลาการทำแบบทดสอบไม่เกิน 30 นาที

ทั้งนี้ ผู้ขึ้นบัญชีต้องได้คะแนนรวมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 จึงจะถือว่าผ่านการทดสอบ ในกรณีที่ไมผ่านเกณฑ์ดังกล่าว ผู้สมัครจะมีสิทธิทดสอบแก้ตัวได้อีกหนึ่งครั้ง

6. การจัดทำบัญชีผู้ชำนาญการพิเศษของสภาวิศวกร

6.1 ผู้ผ่านการอบรมและทดสอบตามหลักเกณฑ์จะได้รับเกียรติบัตร พร้อมได้รับการขึ้นบัญชีและประกาศแต่งตั้งเป็นผู้ชำนาญการพิเศษจากสภาวิศวกร ในสาขาวิชาชีพที่ประสงค์จะขึ้นบัญชี

6.2 ผู้ชำนาญการพิเศษที่ได้รับการขึ้นบัญชีจะได้รับการมอบหมายให้เป็นผู้พิจารณาผลงานและปริมาณงานและทดสอบความรู้ระดับสามัญวิศวกรหรือระดับวุฒิวิศวกร (แล้วแต่กรณี)

6.3 ผู้ชำนาญการพิเศษจะได้รับค่าตอบแทนในการปฏิบัติงาน ตามระเบียบคณะกรรมการสภาวิศวกรว่าด้วยการเงินและการบัญชี

6.4 ผู้ที่ได้รับการขึ้นบัญชีมีหน้าที่เข้ารับการอบรมเพื่อทบทวนและพัฒนาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานตามที่สภาวิศวกรกำหนดอย่างต่อเนื่อง

7. การสิ้นสุดการขึ้นบัญชี

7.1 ตาย

7.2 ลาออก

7.3 ถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม

7.4 มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือมีพฤติกรรมที่ไม่สุจริต หรือหย่อนความสามารถในการดำเนินการเป็นผู้ชำนาญการพิเศษ

8. การสมัครเข้าร่วมเป็นผู้ชำนาญการพิเศษ

ผู้สนใจสามารถยื่นใบสมัครตามแบบที่สภาวิศวกรกำหนด พร้อมประวัติการศึกษาและผลงานที่แสดงความเชี่ยวชาญต่อสำนักงานสภาวิศวกรภายในกำหนดระยะเวลา ตามที่จะมีประกาศประชาสัมพันธ์แจ้งให้ทราบในแต่ละครั้ง

เอกสารภาคผนวก

แผนภาพแสดงความเชื่อมโยงของข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับการออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร

แผนภาพแสดงความเชื่อมโยงของข้อกำหนด
การออกใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพวิศวกรรมควบคุม ระดับสามัญวิศวกรและระดับวุฒิวิศวกร

